

Univerzita Hradec Králové

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Bc. Helena Böhmová

Název práce: Cesta za klima: proměna české krajiny vlivem klimatické změny a společenské reakce na výzvy s ní spojené

Studijní obor: Transkulturní komunikace

Vedoucí práce: Mgr. Zdenka Sokolíčková Ph.D.

Oponent práce: prof. PhDr. Tomáš Petráček Ph.D., Th.D.

Téma je v literatuře: částečně zpracováno

Zaměření práce: antropologické

Jazyková a stylistická úroveň práce: vysoká

Rozsah práce: více než dostatečný

Použitá literatura: vhodně zvolená a dostatečná

Citace v textu: odpovídají

Formální stránka práce: výtečná

Úroveň závěrečné práce:

Diplomantka si vybral jistě nosné a stále jen nedostatečně prozkoumané téma. Práce je logicky členěna a je napsána kultivovaným odborným jazykem. Osobní vstupy v podobě zápisků z cesty, které mohou působit v odborném textu, zvláště v kvalifikační práci, na první pohled rušivě, vzhledem k tématu naopak poskytují užitečný a působivý vhled nejen do zvolené metody, ale rovněž vypovídají i k samotnému tématu a poskytují oporu pro vyslovené závěry. K nim lze snad připojit metodickou poznámku, že by přece jen měl být výzkum opřen o větší soubor dat, více setkání, záznamů, ale tady byla studentka limitována covidovými opatřeními a časem, který je na přípravu podobných prací určen. Opakované návštěvy, konzultace jiných osob v daných místech a větší záběr, případně komparace s jinými oblastmi, by poskytly další a hlubší vhled do studované problematiky.

Z kritických připomínek, pochybností, dotazů: Opravdu je výzkumník „zapojen do procesů“ (s. 22), když vlastně jenom prochází a dělá výzkum, není součástí komunity, nesdílí dlouhodobě jejich životní podmínky?

Opravdu je každý vědecký „niterně“ zasazen svým výzkumem, co chápeme pojmem „niterně zúčastněná perspektiva“? A neměl by si vědecký naopak uchovat určitý odstup, distanci, aby byl schopen věci nejen interpretovat, porozumět, ale také vyhodnotit, zařadit?

Reflexe nad dualitou myšlení, člověk a příroda, jsou dobře formulované a přesné, ale sama autorka přiznává, že člověk má reálnou moc přírodu ovlivnit, ničit, o schopnosti reflexe nemluvě, je svým způsobem mimo nebo nad přírodou. Jak tedy ten vztah, místo člověka v přírodě popsat, aby se vyhnul oběma krajnostem?

Opravdu lze napsat, že v Krušnohoří byl průmysl hnací silou regionu po celá staletí (s. 66)?

Nerozumím styl, jakým autorka pracuje s pojmem generace. Edvard Beneš určitě nečekal, že obnova pohraničí potrvá jeden lidský život, cca 70 let, jak naznačuje autorka na s. 70, ale myslel jednu generaci ve smyslu cca 20-30 let.

Redakčně lze vytknout dvojení některých pasáží, například o počasí během pochodu se objeví asi třikrát, ale v rámci tak obsáhlé diplomové práce to není fatální.

Cenné jsou reflexe na vztahem obyvatel ke svému regionu v kontextu poválečného vysídlení a druhotné mobility po roce 1989, stejně jak o velmi rozdílné kvalitě přírodního prostředí a jejího vnímání v daném regionu.

Těžiště práce, představení výsledku vlastního terénního výzkumu je přehledné a vypovídající.

Práci doporučuji k obhajobě a myslím, že by stálo za to ji v nějaké podobě publikovat.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

Existují nějaké nástroje státní politiky, které by lidé v daném regionu uvítali jako pomoc pro čelení klimatické krizi?

Jak si vysvětlujete, že lidé krizi vnímají příchod klimatických změn, ale staví se k nim spíše pasivně, fatalisticky? Je tam nějaký generační rozdíl?

Datum: 30.12.2022

Podpis